

**ELINA
BACKMAN**

KUKA

PIMEÄSSÄ

KULKEE

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Kiitos:

Otavan Kirjasäätiö

Oskar Öflundin säätiö

Sivulla 5 keskustelu tv-sarjan Neiti Marple jaksosta Kuolema lähettää viestin, The Sittaford Mystery, Brit Box 2006, Ohjaaja Paul Unwin, Käsikirjoittajat Agatha Christie, Stephen Churchett.

Copyright © Elina Backman ja Kustannusosakeyhtiö Otava, 2025

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-50339-2

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2025

- Tässä talossa on jotain paha.
- Talo on tiiltä ja lasia. Pahuus asuu ihmisessä.

NEITI MARPLE

PROLOGI

Hän seisoo yksin korkealla puiston laella ja kääntää katseensa kohti taivasta. Pienet sadepisarat kastelevat kasvot hetkessä. Kaupungin äänet ovat tasainen äänimatto jossakin kaukana alhaalla. Tuuli piis-kaa märkiä kiilteleviä puunlehtiä. Kaikki alkaisi nyt. Varovasti hän asettelee näyttille ensimmäisen todistuksen.

OSA I

Ovi käy kun Jan palaa juoksulenkiltä. Saana raottaa sängyssä silmiään. Hän ei ollut herännyt miehen lähtöön. Jan tulee makuuhuoneen ovelle tarkistamaan, joko Saana olisi herännyt, ja kävelee hikisenä antamaan hänelle aamusuukon. Saana piiloutuu kuohkean untuvapeiton alle. Laiskottelusta tulee syyllinen olo, kun toinen puhkuu lenkin jäljiltä energiaa. Jan raottaa peittoa ja pian Saana maistaa suolaisen hien hänen ylähuulellaan. Kun Jan lähtee astelemaan kohti suihkua, Saana heittää peiton yltään ja venyttelee. Hän on verhoutunut pelkkään Janilta omittuun suureen valkoiseen t-paitaan ja yrittää pyydystää oikeasta silmästä kovettunutta rähmää. Hänellekin olisi tehnyt hyvää käydä pienellä lenkillä, mutta liikunta ennen aamupalaa ei ole hänen juttunsa.

Saana vääntäytyy verkkaisesti ylös. Kylpyhuoneen ovi on raollaan, ja sen takaa kuuluu virtaavan veden kohina. Avoimesta ikkunasta kantautuu vaimeita kaupungin ääniä. Raitiovaunu, muutama auto ja lähipuussa istuva mustarastas. Vain hetki sitten he olivat kuunnelleet kaskaita.

Kesäloma oli tullut tarpeeseen. Varsinkin Janista oli huomannut, että tämä oli loman edetessä vähitellen rentoutunut ja kasvojen vakavat ilmeet ja terävät kulmat olivat hetkeksi pehmentyneet. Mies oli jättänyt jatkuvan puhelimen vilkuilun ja alkanut taas vitseillä. He olivat onnistuneet viettämään ihanaa joutilasta aikaa lähellä toisiaan. Mitä enemmän Saana sai olla Janin halauksessa sitä enemmän hän kaipasi sitä lisää. Oli ollut oikea ratkaisu lähteä heti loman alettua matkalle. Lomatunnelman saavuttaminen ei olisi onnistunut yhtä hyvin Suomessa.

Jan oli Saanan yllätykseksi ehdottanut parin viikon matkaa Nizzaan. Samaan kaupunkiin, jossa hän oli käynyt alkukesästä työasioilla.

”Työkomennuksella ei ollut aikaa pysähtyä fiilistelemään”, Jan oli sanonut. ”Koko reissun ajan mietin miten erilaista olisi olla Nizzassa sun kanssa, nauttia kaupungista turistin silmin ja unohtaa poliisihommat. Unohtaa ruumiit. Joten mitä jos vaan lähdettais sinne?” Jan oli ehdottanut. Mies näki töidensä kautta niin paljon kaikkea ikävää, että joskus synkkien muistojen peittäminen uusilla ja valoisilla oli tarpeen. Niinpä heti kun Saana oli palannut Kaunissaaresta ja Jan oli saanut viimeisimmän tutkinnan päätökseen, he olivat pakanneet laukut.

Heinäkuu oli Ranskan Rivieralla niin suosittu ajankohta, että suurin osa hotelleista ja asunnoista oli ehditty jo varata, mutta Saana oli lopulta onnistunut löytämään heille pienen kaksion Le Portin alueelta. Asunto oli yksinkertainen ja hieman kulahtanut, mutta näkymät asuntoon kuuluvalta pieneltä parvekkeelta olivat niin upeat, että se riitti. Sitä paitsi Janin kanssa mikä tahansa paikka muuttui viihtyisäksi. Oikeastaan he tarvitsivat vain katon päänsä päälle ja toisensa. Lämpö, loma, palmut ja edullinen roséviini eivät olleet pahitteeksi nekään.

Ensimmäisenä iltana Jan oli vienyt heidät pieneen ja viihtyisään ravintolaan syömään simpukoita. Kun he olivat jo syöneet ja tilanneet vielä toiset lasilliset, Saana oli erehtynyt kysymään mistä Jan oli keksinyt paikan. Kun asia oli selvinnyt, Saanan pään oli täyttänyt hetkellisesti ikävä, synkkä aines. Mustasukkaisuusallolle ei vain ollut voinut mitään. Ravintola oli kuulemma Rynkyn suosikki. Siis Janin kollegan. Naisen, jonka saapuminen Janin tiimiin oli jostain syystä aiheuttanut Saanalle ikäviä väristyksiä heti alkumetreillä. Nyt Rynkky eli Susanna Rytönen oli hiipinyt osaksi heidän lomaansa Janin puheissa. Saana oli kuitenkin ymmärtänyt olla hiljaa. Hän oli vain silitellyt sormellaan huurteisen viinilasin sivua ja katsonut miten viileä viini oli alkanut nopeasti lämmetä paahteisessa illassa. Janin kanssa seurustellessa oli totuttava siihen, että naiset saattaisivat kiinnostua. Saana oli jo huomannut, miten Jania välillä katsottiin. Jan itse ei vaikuttanut edes huomaavan katseita eikä pannut nytkään merkille Saanan pientä sisäistä kuohuntaa. Onneksi hän oli lopulta onnistunut päästämään

harmituksestaan irti. Saana ei edes tiennyt mistä mustasukkaisuus hiipi. Koskaan aikaisemmin hän ei ollut kokenut vastaavaa. Toisaalta koskaan aikaisemmin hän ei ollut ollut niin rakastunut, että todella pelkäsi rakkaansa menettämistä.

Parin viikon aikana he olivat kävelleet rannassa, poseeranneet imeästi I love Nice -kyltilin luona ja ottaneet bussin 100 ja matkustaneet sillä ensin Monacoon ja sen jälkeen kauniiseen Beaulieu-sur-Meriin, josta oli tullut erityisesti Saanan suosikki. He olivat useasti aloittaneet päivänsä bussimatalla Beaulieuun, ja kävelleet sieltä kaunista rantareittiä kohti Cap Ferratin pieniä kivirantoja. Matkalla he pysähtyivät ostamaan pienestä leipomosta täytetyt tonnikalavoileivät. Ne olivat suuria ja niin öljyisiä, että leivän välistä tihkuva öljy kostutti nopeasti käärepaperin. Onnellisina he olivat laskeutuneet pinjan tuoksussa jyrkät portaat Paloma beachille ja tehneet leirin varjoon kallion kupeeseen. Sitten he olivat uineet ja viettäneet rannalla koko päivän.

Jan ilmestyy kylpyhuoneesta pyyhe lanteillaan, saippualta tuoksuen ja kävelee keittiöön keittämään kahvia. Saana hymyilee Janille olohuoneesta. Hän hakee puhelimensa tarkistaakseen sähköpostit. Puhelimen näytölle on ilmestynyt uusi viesti.

Pääsisitkö koiranhoitajaksi? Jo varattu hoitaja perui, joten kyselen kaikilta tutuilta. Mitä muuten kuuluu, pitkästä aikaa?

Annika

Saana on viestistä hämillään. Koiranhoitajaksi? Hän ei ole nähnyt lukioystäväänsä Annikaa aikoihin. Viestin perään tulee kaksi valokuvaa. Ensimmäisessä virnistää vaalea nallekarhun näköinen koira ja toisessa on kuvattuna kaunis valkoinen kivitalo, jossa on pieni puutarha. ”Selma tarvitsisi hoitajan jo ylihuomenna. Voisit viettää pari viikkoa meillä Mathildedalissa...”

Saana laskee puhelimen kädestään ja tuijottaa ulos ikkunasta. Janin olohuoneesta aukeava näköala yli Kallion on avarampi kuin mihin

hän on omassa Vallilan-kodissaan tottunut. Hän oli ennen matkaa ehtinyt muuttaa jo kaikki tärkeimmät tavaransa Janin luo ja saanut samalla heitettyä pois paljon turhaa romua ja epämääräistä tavaraa. Osan omaisuudestaan hän oli pakannut suosiolla väliaikaisesti asuntonsa pieneen häkkikellariin. Enää täytyisi päättää mitä tekisi asunnossa oleville suurimmille huonekaluille. Ja päättää pitäisi sekin, laittaisiko hän asunnon vuokralle vai myisikö sen. Myyminen oli tähän saakka tuntunut liian radikaalilta. Mitä jos heillä menisikin Janin kanssa huonosti ja kaikki päättyisi eroon? Minne hän sitten muuttaisi, jos olisi jo ehtinyt myydä oman rakkaan asuntonsa? Toisaalta elämästä ei tule mitään, jos koko ajan varautuu pahimpaan. Todennäköisesti kaikki menisi hyvin. Yhdessä on paitsi kivaa myös edullisempaa asua. Saana nielaisee. Tuntuu oudolta ajatella, että tästä eteenpäin he olisivat yhdessä perhe. Että sinkkuelämä Vallilan-kodissa on enää muisto ja edessä olisi... niin, mitä kaikkea edessä olisikaan?

Jan kolistelee keittiössä ja sieltä leviää vastakeitetyn kahvin ihana tuoksu. Saana silmäilee Janin olohuonetta, HEIDÄN yhteistä kotiaan. Sohvan vieressä ikkunaseinää vasten on kolme todella korkeaa ja kiikkerää kirjapinoa. Kirjat, jotka hän oli välttämättä halunnut tuoda mukanaan. Jan oli kohteliaasti tehnyt tilaa vaatekaappeihin, mutta osa Saanan vaatteista odottaa edelleen loppusijoitusta suurissa sinisissä täyteen ahdetuissa Ikea-kasseissa. Keittiössä yhteenmuutto on sujunut helpoiten. Kaikki Janin minimalistisessä avarassa keittiössä viestii siitä, että Jan ei panosta ruoanlaittoon. Niinpä tyhjät kaapit ja laatikot olivat nyt saaneet täytettä. Saana hymyilee miettiessään mitä kaikkea he voisivat kokkailla yhdessä. Asuessaan yksin hän ei ollut jaksanut useinkaan valmistaa ruokaa, mutta nyt kun heitä on saman katon alla kaksi syöjää, hän innostuisi varmasti kokeilemaan erilaisia reseptejä. Sitä paitsi asunto sijaitsee kätevästi kävelymatkan päässä aasialaisista ruokakaupoista ja Hakaniemen hallista.

Saana nousee sohvalta ja kävelee keittiöön. Ikkunasta näkyvissä puissa on jo häivähdyks keltaista. Heillä olisi kuitenkin vielä viikko yhteistä

kesälomaa jäljellä. Sen jälkeen Jan aloittaisi työt ja Saana jatkaisi kuten tähänkin asti. Syventyisi kiinnostaviin tapauksiin, joista voisi tehdä podcastsarjoja. Tai sarjan. Hän ei vielä tiennyt miten jatkaisi, kun Kaunissaareen liittyvä sarja olisi saatu valmiiksi. Jaksaisivatko ihmiset vielä kuunnella häntä? Pysyisikö Saanan podcast edelleen Suomen kuunnelluimpien podien joukossa? Välillä oma suosio tuntuu Saanasta hyvin epätodelliselta. On helpompi onnitella menestyksestä muita kuin itseään. Muiden tekeminen ja onnistumiset näyttäytyivät paljon määrätietoisempina ja selkeämpinä kuin hänen oma puuhastelunsa. Vaikka uskoa se kai jo tässä vaiheessa pitäisi: hänestä oli tullut suosittu. Eikä saavutettu suosio ollut tullut vahingossa. Hän oli tehnyt menestyksensä eteen paljon töitä. Hän oli tehnyt töitä, jotta ei joutuisi palaamaan konttorille vaan voisi jatkaa freelancerina. Seuraavaksi hän käyttäisi taas kaiken aikansa selvittelemänsä murhamysteerin kirjoittamiseksi vetäväksi tarinaksi.

Saana kävelee Janin syliin. Jan oli auttanut häntä Kaunissaarella ratkaisevalla hetkellä. Vaikka Jan ei ollut puhunut asiasta enää lomalla, Saanalle ei ole epäselvää mitä mieltä Jan on hänen tavastaan mennä ja ottaa asioista selvää. Viimeisimmän tapauksen yhteydessä Saana oli joutunut pohtimaan asiaa vakavissaan itsekkin. Kuinka kauan hän voisi jatkaa luottaen hyvään tuuriin? Voisiko vaara joskus tulla liian lähelle? Kun Saana halaa ja nuuhkii juuri suihkusta tullutta Jania, hän kuulee, että jossain päin asuntoa alkaa soida miehen työpuhelin. Saana kohottaa katseensa Janiin ja ehtii vain nähdä vilahduksen orastavaa levottomuutta ennen kuin mies jo syöksyy etsimään puhelinta olohuoneen kirjoituspöydän laatikosta.

Jan vetää syvään henkeä ja kuuntelee. Puhelimesta tulviva informaatio luikertelee korvasta sisään. Mitä kauemmin hän kuuntelee, sitä vahvemmin hän ymmärtää, että loma olisi päättymässä jo viikon etuajassa.

– Varhain tänä aamuna on löydetty ruumis... Johanna Niemisen puhetulva vyöryy eteenpäin järkähtämätöntä vauhtia. – Ruumis löydettiin Kalliosta, Vilhovuoresta... mieshenkilö, toistaiseksi tunnistamaton.

Jan vilkaisee Saanaa, joka esittää ettei kuuntelisi samalla kun kaa-
taa itselleen kahvia.

Jan kävelee makuuhuoneeseen ja sulkee oven perässään.

– Tiedän, että olet vielä lomalla enkä ottaisi yhteyttä muuten, mutta ruumiin löytymiseen liittyy asia, joka sinun on syytä tietää.

Jan pysähtyy. Jone on viimein saanut hänen täyden huomionsa.

– Mitä tarkoitat? hänen uteliaisuutensa on herännyt.

– On parempi, että emme puhu tämän enempää puhelimesta. Luota minuun kun sanon, että sinun on nähtävä tämä. Tule niin nopeasti kuin pääset, suoraan tänne löytöpaikalle, laitan tarkan osoitteen tulemaan, Jone pyytää. Jan on kuulevinaan tämän äänessä poikkeuksellisesti pientä jännittyneisyyttä.

Pian Jan jo katsoo puhelimestaan karttaa, johon on merkitty punaisella täppä. Se on aivan tässä lähellä, Jan tajuaa. Ruumis on löydetty Katri Valan puistosta. Jan tuijottaa verenpunaista täppää. Aivan kuin se kertoisi värillään mitä tuleman pitää. Verinen ruumis, uhri, uusi väkivaltainen kuolema. Jan miettii keittiössä odottavaa Saanaa. Hän joutuisi keskeyttämään viimeisen yhteisen lomaviikon ja kaiken lisäksi lähtemään juomatta edes aamukahvia.

Kun Jan on selittänyt tilanteen, Saana ei heti sano mitään. Jan koettaa löytää naisen kasvoilta pettymystä tai syyllistämistä, mutta ei näe merkkejä sellaisesta. Saana katsoo Jania unisen näköisenä ja näyttää oversize t-paidassaan suloiselta. Jan kaappaa Saanan syliinsä ja nuuhkaisee tämän hiuksia. Se on nykyään hänen lempituoksunsa koko maailmassa. Janin irrottaessa otteensa Saana puristaa häntä takapuolesta.

– Onko sinun muka pakko mennä heti? Saana kysyy, vaikka tietää että Janilla tuskin on vaihtoehtoja. Janin olo on ristiriitainen. Hän haluaisi sekä jäädä Saanan luo että lähteä. Päivä Saanan kanssa sängyssä ei olisi yhtään hullumpi. Hän ei tosin voisi olla miettimättä mitä kollegat ovat löytäneet ja miksi Jone oli kuulostanut niin vakavalta ja pidättyväiseltä. Mikä murhapaikalla oikein odottaa? Jan suutelee Saanaa suulle. Saana vetäytyy kauemmas ja tunnustaa, että ei ole vielä ehtinyt pestä hampaita.

– Ei sillä ole mitään väliä, Jan mumisee ja suutelee uudelleen.
– Olen jo nähnyt sinut pahimmillasi ja parhaimmillasi.

He ovat ylittäneet parisuhteessaan jo monta etappia. Toisen näkeminen arjen keskellä nälkäisenä, stressaantuneena, väsyneenä, surullisena ja vihaisena. Riita, jossa kumpikaan ei hallitse sanojaan, sitä seuraava nöyrytyminen ja anteeksipyyntö. Yritys tehdä vaikutus laittamalla mahdollisimman hyvää ruokaa, mutta ruoka epäonnistuu. Toisen kohtaaminen hikisenä, huonolla tuulella tai silloin kun ei teekään mieli seksiä. Kaiken tuon seurauksena saa palkinnoksi kiintymyksen ja kummallisen tunteen siitä, että joku hyväksyy, vaikka on nähnyt kaiken. Enää ei tunnu siltä kuin olisi koko maailmassa aivan yksin. Ennen kaikkea saavuttaa luottamuksen. Ilman luottamusta ei ole mitään.

Saanalle tuntuu tosin kuluneen vuoden aikana muodostuneen myös erikoinen luotto siihen, että jos hän joutuu vaikeuksiin, joku tulee ja pelastaa. Tai ei kukaan joku vaan Jan. Jan tulee ja pelastaa. Ryhtyessään podcasteja tehdessään siviilitutkijaksi Saana on joutunut tukeutumaan Janiin jo monta kertaa. Eivätkä ne tilanteet ole olleet

mitään leikkiä. Toivottavasti Saana ei kaiken kokemansa jälkeen enää hakeudu uteliaisuuttaan liian vaarallisiin tilanteisiin. Janin mielessä Saana on täydellinen nainen, mutta huono noudattamaan ohjeita. Jan on pannut merkille, ettei Saana koskaan lue ohjekirjoja. He ovat ostaneet Janin asuntoon Saanan vaatteita varten uuden kaapin ja selviytyneet jopa Ikea-huonekalun kokoamisesta. He selviytyisivät siis monesta muustakin asiasta.

Jan ei pitkitä lähtöä enää vaan hyvästelee Saanan ja pukee mustan t-paidan päälle tutun tummanvihreän takin. Barbour on nähnyt yhtä monta rikospaikkaa kuin hänkin. Päästyään rappuun Jan lähtee hölkkäämään portaita alas ja kerros kerrokselta hän kokee laskettelevansa alas kohti pimeää. Aivan kuin hän olisi vain hetkeksi onnistunut nousemaan pintaan ja nyt hänet kiskotaan jo takaisin alas syvyysiin.

Jan ottaa sisäpihalta kolmella eri lukolla kiinnitetyn pyöränsä ja lähtee taluttamaan sitä kohti porttikongia. Samalla hän googlaa löytöpaikkaa.

Helsingin Sörnäisissä, Vilhonvuorella sijaitseva Katri Valan puisto sai nimensä runoilija Katri Valan mukaan vuonna 1953. Ennen virallista nimeä puistoa kutsuttiin aluksi Vilhonvuoren puistoksi ja myöhemmin Marjatanmäeksi. Puiston Hämeentien puoleisella rinteellä on kivimuuri, johon on muurattu Katri Valan tuhkauurna.

Vaikka puisto sijaitsee käytännössä Kurvissa, Jan tajuaa, että ei ole koskaan pannut merkille koko puistoa. Eikä myöskään ole ollut tietoinen, että kivimuuriin on todella muurattu tunnetun runoilijan tuhkauurna. Paikka on siis kunnianosoitus ja muistomerkki edesmenneelle taiteilijalle. Jan miettii äitiä, joka menehtyi edellisenä kesänä. Muisto äidistä elää joka päivä mielessä. Muisteluun ei tarvitse erikseen mitään paikkaa. Suru ja yhtä lailla rakkaus äitiä kohtaan seuraavat kannoilla kaikkialla.

Porttikongin lukko naksahtaa kiinni. Jan hyppää pyörän selkään ja lähtee rullaamaan kohti kurvia. On elokuinen keskiviikko ja ihmisiä tulee vastaan niin lomatunnelmissa kuin myös sen näköisenä, että

ovat juuri palanneet lomalta töihin. Kesällä kerätty päivetys näyttää hyvältä, kun yllä on vasta silitetty valkoinen kauluspaita. Back to business. Se on nyt hänenkin velvollisuutensa, vaikka hän ei koskaan silitäkään paitojaan. Kuolleiden kanssa ei tarvitse kiinnittää huomiota tyyliseikkoihin.

Jan miettii, miltä tuntuisi palata töihin, jos työskentelisi jossain toimistossa. Vaikka kirjanpitäjänä tai investointipankkiirina. Sitä heräisi aamulla, pukisi siistit vaatteet päälle, joisi espresson ja ajaisi autolla johonkin toimistokompleksiin. Sitten istuisi päivän koneella, toimittaisi asiallisesti annetut työtehtävät. Kävisi kalliilla lounaalla, palaisi työpisteelle, mielistelisi asiakkaita ja painuisi sitten ulos työpaikan ovesta neljän viiden aikoihin. Palkkapäivänä voisi kohottaa samppanjalasin. Vaikka joskus joutuisi ylitöihin tai epäonnistuisi jossakin projektissa, se ei vaikuttaisi oikeastaan mihinkään. Ei olisi kylmää hikeä siitä, että joka kerta kun epäonnistuu työssään, saatetaan menettää lisää ihmishenkiä. Kirjanpitäjänä Jan ei kulkisi paikasta toiseen tietäen miltä ihmiselämän varjoisammalla puolella näyttää. Turvallisessa ja siistissä sisätyössä hän ei olisi tietoinen yhteiskunnan pahimmista puolista. Eikä tietäisi mitään poliisien ja sairaanhoitajien muodostamasta verkostosta, jossa kohdataan joka tunti jotakin, minkä näkeminen saisi tavalliset tallaajat kavahtamaan joko inhosta tai pelosta. Olisiko toimisto-Jan pohjavireeltään hauskempi ja leppoisaampi? Jan palaa mielessään kuvitteelliseen toimistoon. Päiviin mahtuisi varmasti tyhjää joutokäyntiä, jolloin ehtisi seurata omistamiensa pörssiosakkeiden kurseja ja lähetellä erilaisia meemejä. Niin ainakin monet hänen Katajanokalla varttuneista kauppakorkeakoulun käyneistä lapsuudenystävistään tuntuivat tekevän. Pahimmassa tapauksessa Janillakin olisi yllään chinot, kauluspaita ja toppaliivi.

Jan väistää pyörätiellä kävelevää hieman tokkuraiselta vaikuttavaa kulkijaa, ja mielikuvat siististä sisätyöstä katoavat nopeasti mielestä. Elämä olisi kieltämättä yksinkertaisempaa. Mutta hän tuskin viihdyisi hiljaisella konttorilla viikkoa pidempään. Kutsumusta on mahdotonta ohittaa.

Jan nousee pyörän selästä ja tarkkailee ympäristöä. Sörnäisten Kurvissa pörräävät ihmiset toimittavat omia tehtäviään täysin tietämättä mitä ylempänä puiston uumenissa oli yöllä tapahtunut. Kurvissa on niin totuttu poliiseihin, että kukaan tuskin on edes kiinnittänyt huomiota muutamaaan partioautoon, jotka ovat hetki sitten saapuneet paikalle.

Jan ohittaa poukkoilevasti käyttäytyvän ryhmän sekakäyttäjiä ja lähtee taluttamaan pyörää rinnettä ylös. Vanhat kiviportaat ovat varmasti todistaneet monenlaista. Jan nostaa pyörän ilmaan ja tuntee miten hiki alkaa saman tien virrata takin alla. Pyöräilystä seuraa melkein aina jälkihiki. Janin kivutessa hitaasti ylöspäin hänen selkensä taakse jää Kurvin jatkuva, meluisa bussiliikenne ja ohikulkevien ihmisten virta.

Kun Jan on portaiden yläpäässä, hän näkee että paikalle hälytetyt ensihoitajat ovat lähdössä pois. Uhria on ollut myöhäistä elvyttää. Jan laskeskelee päässään kauanko häneltä kesti saapua paikalle. Hän sai tiedon henkirikoksesta puolisen tuntia sitten. Uhri on ilmeisesti ehtinyt maata puistossa yöstä saakka. Se, joka uhrin on jättänyt jälkeensä, on vierailut puistossa alle kymmenen tuntia sitten. Jokainen tunti antaa tekijälle etumatkaa.

Jan laskee pyörän maahan. Hän jättää sen lukitsematta. Hänen arvokkaan gravelinsa varastaminen poliisien keskeltä vaatisi jo äärimmäistä pokkaa. Jan silmäilee ympäristöä uteliaana. Kivimuurit ja mustat aidat kehystävät aluetta. Muutama istutuspenkki pullistelee vielä loppukesästä kukkivia lajikkeita. Jan tunnistaa kukkien joukossa mummon puutarhasta tutun tiikerinliljan. Jan huomaa tyytyväisenä, että riittävän laaja alue puistosta on rajattu pois yleisön käytöstä.

Ruumis on löydetty suuren lehmuksen alta. Puun alla on myös töhritty penkki. Oikealla puisto rajautuu asuintaloihin ja vasemmalla avautuu hieno kattojen kirjailema näkymä kohti Kalasatamaa. Juuri rakennetut tornitalot ottavat jo osansa maisemasta. Niiden olemassaoloon ei vielä oikein ole ehtinyt tottua. Talot näkyvät ympäri Helsinkiä ja pistävät futuristisina maamerkkeinä silmään milloin mistäkin:

niin Lammassaaresta, Mustikkamaalta kuin Katajanokaltakin. Jan ei silti osaa olla pahoillaan. Kaupungissa niin kuin elämässä ylipäättään varmaa on vain jatkuva muutos.

Tumma mytty makaa nurmikolla lehmuksen varjossa. Ruumiin ylle on pystytetty metallijalkainen telttakatos ja vainaja on peitetty suojapeitteellä. Jan kohottaa eristysnauhaa ja kumartuu sen ali päästäkseen lähemmäs. Yllätyksekseen hän huomaa kauempana tutun hahmon selän. Ennen kuin Jan ehtii koputtamaan Heidin olalle, nainen jo kääntyy.

– Toivoinikin että näkisin sinut ennen kuin lähden, Heidi sanoo.

– Mitä sinä täällä teet? Jan kysyy yllättyneenä. Viimeiset kuukaudet Heidi oli työskennellyt johtajana Helsingin poliisissa eikä tämän uusi rooli enää pidä sisällään kenttätyötä.

– Tulin heti kun kuulin. Halusin nähdä tämän omin silmin, meiltä oli partio täällä paikalla vain muutama minuutti siitä, kun saimme ilmoituksen ruumiista. Harvemmin mitään tällaista... Heidi sanoo ja vaikenee hetkeksi. – Kaikki mitä ruumiin luota löydettiin on tallessa tuolla.

Jan katsoo kysyvästi Heidiä ja sitten tämän osoittamaa suuntaa. Jone seisoskelee teltan vieressä ja alkaa viittoilla Jania luokseen. Hän lähtee kävelemään kohti pöytää, johon tekniikka on huolellisesti asetellut muutamia ruumiin luota löytyneitä esineitä. Jan pysähtyy pöydän luo Jonea vastapäätä. Hänen esihenkilönsä Jone eli Johanna Nieminen näyttää vakavalta ja väsyneeltä. Hänessä ei näy ripaustakaan päivetystä tai muita merkkejä kesälomasta. Jan miettii onko pomo edes ehtinyt lomailla. Jan on huomannut, että esihenkilöllä liukuu niin työaika kuin käsitys siitä mikä kaikki kuului työtehtäviin. Toisin kuin jotkut muut Jonen asemassa, jotka delegoivat kaiken alaspäin, Jone seisoo ylhäältä valuvien, aina vain lisääntyvien työtehtävien edessä ylväänä kuin muuri ja pitää huolta alaisistaan. Mutta Jan ei ole varma pitääkö kukaan huolta Jonesta. Pomo tuntuu välillä viihtyvän työhuoneessaan paremmin kuin kotonaan.

– Kiitos kun pääsit tällaisella varoitusajalla, Jone toteaa. – En halunnut avata tätä sinulle liikaa puhelimessa. Parempi että näet itse. Kroppa löydettiin pari tuntia sitten ja tekniikka on haravoinut aluetta siitä lähtien. Olemme tutkineet ruumiin eikä mitään erityistä johtolankaa ole tutkinnan edistämisen kannalta toistaiseksi löydetty – paitsi tietenkin viesti.

– Viesti? Jan takertuu Jonen lausumaan sanaan.

– Tilanne on se, että murhaaja on jättänyt ruumiin housujen tas-kuun kirjeen ja se on suunnattu henkilökohtaisesti sinulle, Jone osoittaa kumihanskaan verhoillulla kädellään kohti tutkinnan paikalle pystyttämää pöytää.

Jan kumartuu uteliaana katsomaan. Läpinäkyvässä minigrip-pussissa on valkoinen kirjekuori. Kuoren päällä lukee suoraviivaisin tikkukirjaimin: JAN LEINO.

Saana katsoo kun Janin kuluneeseen takkiin verhottu selkä katoaa ulos ovesta. Samalla ovenavauksella katoaa heidän yhteinen lomansa. Heti puhelun tultua lempeä ja vitsaileva Jan oli tiessään ja tilalle tuli vakavampi ja virallisempi hahmo. On ilmennyt jotain erityistä. Jotain mihin kaivataan Jania.

Saana on ehtinyt jo tottua ajatukseen, että joutuu jakamaan miehensä KRP:n kanssa. Jos hän haluaa Janin, hänellä ei oikeastaan ole vaihtoehtoja. Jan joutuu töidensä takia olemaan paljon poissa, mutta erossaolo sopii Saanalle. Mieluummin hän ikävöi toista kuin kyllästyy toisen jatkuvaan seuraan. Janin työkiireet tarjoavat myös hyvän mahdollisuuden tehdä omia juttuja. Siksi Saanakaan ei tunne huonoa omaatuntoa antaessaan töiden viedä. Hän tuntee jo innostuvansa uudesta, odottamattomasta käänteestä. Olisi aika aloittaa podcastin parissa työskentely. Vaikka työmäärä tuntuu suurelta, olisi myös vapauttavaa saada tyhjennettyä kaikki päässä pyörivät ideat käsikirjoitustiedostoon.

Samassa Saana muistaa aamuisen viestin. Hänen vanha ystävänsä Annika kysyi koiralleen hoitajaa. Mietittyään asiaa vain hetken Saana tajuaa, miten sopivaan saumaan Annikan yllättävä ehdotus osui. Koiran seurassa hän ei tuntisi itseään yksinäiseksi ja voisi hetkeksi vaihtaa maisemaa. Hän on aina ollut tehokkaampi kirjoittaessaan jossain muualla kuin kotona. Jos Jan kerran aloittaisi jo työt, hän voisi tehdä saman.

Missä Annika sanoikaan asuvansa? Mathildedalissa. Saana on joskus kuullut paikasta, mutta ei osaa sijoittaa sitä mielessään kartalle. Pian hän jo katsoo pientä pistettä kartalla hieman Salon alapuolella. Lähtemällä hetkeksi pois hänen ei tarvitsisi haahuilla Janin tyhjässä

asunnossa ja odotella miestä töistä kotiin. Tai siis haahuilla meidän yhteisessä tyhjässä asunnossa, Saana korjaa mielessään. Tämä on myös hänen kotinsa vaikkei vielä ihan tunnu siltä.

Saana juo kahvin loppuun ja menee makuuhuoneeseen. Hän penkoo läppärin lattialla olevasta kangaskassista ja panee sen latautumaan. Ei ole enää mitään syytä lykätä kirjoitustyötä, kun yhteiset lomapäivät päättyivät kuin seinään. Hän tarkistaa puhelimen. Janilta ei ole tullut vielä viestiä. Mies on ollut poissa jo kaksi tuntia. Tarkoittaako se, että Jan on jäämässä suoraan tekemään kokonaisen työvuoron?

Saana katsoo makuuhuoneen ikkunassa olevaa lämpömittaria. 23 astetta jo aamulla. Päivästä on tulossa kuuma. Tällaisina päivinä kuu-luisi viettää aikaa vaikkapa Suomenlinnassa tai Kumpulan maauimalassa. Mutta sen sijaan hän istuisi sisällä ja ryhtyisi hommiin. Vapauttaisi itsensä lause kerrallaan niistä vaatimuksista, joita on asettanut itselleen ja joita podcastyhtiö hänen niskaansa lataa.

Tulossa pian: Saana Havaksen uusin podcast Kuinka kuolema kohdataan. Uusi tarina ja uusi tuotantokausi.

Kaikki muistiinpanot, lennossa tehdyt puhutut tunnelmapätkät, haastattelut ja vanhat lehtiartikkelit odottavat edelleen läpikäyntiä.

Saana alkaa klikkailla auki teksti- ja äänitiedostoja, joita hän on kesän aikana tehnyt. Nyt olisi aika rakentaa pienistä palasista itseään suurempi toimiva kokonaisuus. Tarinankuljetuksen ja faktatietojen täytyisi kulkea saumattomasti yhdessä. Kaikki täytyisi kertoa niin, että aloitettuaan kuuntelun sitä ei malttaisi millään lopettaa.

Saana palaa mielessään kesäkuuhun, jolloin hän vietti monta viikkoa Pyhtään Kaunissaareissa Inkerin kanssa. He kunnostivat Inkeritädin ystävän taloa, ja Saana onnistui sotkeutumaan vanhaan henkiriikokseen ja siihen liittyvään selvittelyvyhtiin. Kun tapaus ratkesi ja Jan pääsi aloittamaan loman, he olivat sopineet, että kumpikaan ei mieltäisi hetkeen työasioita. Saanan onnistui melkein pitää lupauksensa. Hän kirjoitti vain silloin tällöin ideoita ylös puhelimen muistiinpanoihin, jotta sai yönsä nukuttua paremmin. Hänellä on mielessä

jo selkeä ajatus siitä, miten hän voisi kiinnostavasti kertoa aikoinaan Kaunissaaressa murhatun Siiri Dahlströmin tarinan.

Vaikka Saanalla kestää hioa jaksoja viikkoja ja kuukausia, kuuntelijat ahmivat sarjan yleensä päivässä, parissa. Se on toki kohteliaisuus, mutta asettaa myös kohtuuttomia odotuksia siitä, että Saana löytäisi aina uuden tapauksen. True crimen kuuntelijat ovat myös tarkkoja. Kaiken pitää olla ensiluokkaisesti ja huolellisesti tehty – muuten tulee heti palautetta. He rekisteröivät jokaisen yksityiskohdan ja vertaavat Saanan koostamia tietoja muualla jo aiemmin esitettyihin faktoihin. Siksi Saana haluaa keskittyä tapauksiin, joita ei ole aiemmin käsitelty.

Ihmiset tuntuvat nykyään jo odottavan, että Saana toisi henkilökohtaisella panoksellaan valitsemiinsa tapauksiin jotain aiemmin julkaisematonta tietoa. Osa kuuntelijoista jopa olettaa, että Saana ratkaisee pimeäksi jääneet tapaukset. Niin on onnekkaasti muutaman kerran jo käynytkin, mutta edes Saana ei osaa olla niin toiveikas, että odottaisi löytävänsä yhä vain uusia tapauksia, jotka onnistuisi ratkomaan. En voi luvata, että ratkaisu aina löytyy, Saana oli sanonut podcastyhtiön tuottajallekin. Mutta tämä oli katsonut Saanaa sen näköisenä kuin ei olisi uskonut Saanan tarkoittavan mitä sanoi.

Myös kunnioitus uhria ja tämän omaisia kohtaan täytyy säilyttää. On oltava hienovarainen tai tulisi sanomista. Saana kerää aineiston, tutustuu tapaukseen, päättää kenen tarinaa podcastissa kerrotaan, menee paikan päälle, haastattelee ihmisiä. Penkoo arkistoa ja pohdii tapahtumien kulkua. Yhdistää menneisyyden ja nykyhetken. Tarkastelee tapahtumia ulkopuolisen silmin ja tekee omia johtopäätöksiä. Sitten kun asiat ovat selvät, hän kokoaa käsikirjoituksen rungon, jossa kertoo tapahtumat alusta saakka ja yhdistää kehystarinaaan omia huomioitaan ja matkan varrelta taltioituja puhepätkiä, ihmisten haastatteluita ja hetkiä, jolloin kaikki ei vielä ole selvää. Kun kaikki on kerrottu, hän rakentaa tarinalle vielä sen ansaitseman lopun.

Joka kerta Saana toivoo, että loppuun olisi mahdollista sisällyttää ripaus toivoa, jotain onnellista niin, ettei hän surullisia ja väki-

valtaisiakin kohtaloita käsitellessään syöksisi ihmisiä synkkään kuiluun vaan tarjoaisi jonkinlaisen toivonpilkahduksen. Pienet tikkaat, joita pitkin kivuta tarinan syövereistä takaisin valoon.

Illalla, pitkän kirjoituspäivän jälkeen, Saana tuntee olonsa tyytyväiseksi, siitä huolimatta, että on joutunut olemaan koko päivän sisällä. Hän avaa ikkunan. Jostain kantautuu lokkien kirkunaa. Jania ei vielääkään näy, joten Saana käy pienellä kävelyllä, ja samalla päätös kypsyy. Loma olisi hänenkin osaltaan ohi. Aurinko on jo laske-
massa ja Kallion terassien valot ovat syttyneet. Saana katsoo kaihoisasti Harju 8 -ravintolan seinustaa, jonne ihmiset ovat kerääntyneet istumaan iltaa. Kupliva puheensorina kantautuu Saanan korviin kun hän ohittaa Harjutorin. Elokuun illat Helsingissä ovat ihania, mutta myös täynnä houkutuksia. Nyt Saanan olisi keskityttävä hyvin alkaneeseen työhön. Hän on päätöksensä tehnyt ja näpyttelee vanhalle ystävälleen vastauksen:

Sori vastausviive. Tämä tuli aika yllättäen, mutta pidän yllätyksistä. Voisin hyvin tullakin koiravahdiksi.

Annikan vastaus tulee nopeasti.

Pääsisitkö oikeasti? Se olisi mahtavaa. Sähän olet nykyään podcast-tähti, kuuntelin kesällä sun koko tuotannon. Valmisteletko jo jotain uutta? Täällä saisit täydellisen kirjoitusrauhan.

Kun Jan näkee kirjekuoressa oman nimensä, kylmä väristys pyyhkää pitkin selkäranka. Miksi kirje on osoitettu hänelle? Mitä se tarkoittaa? Mistä tappaja tiesi, että hän olisi ensimmäisten joukossa tutkimassa ruumista? Jan vetää muovihanskat käsiinsä. Ne tuntuvat helteellä kostean nihkeiltä. Jan nostaa kirjekuoren sisältävän muovipussin nurmikolla seisovalta pieneltä klaffipöydältä. Jossain kaukana alhaalla kurvissa raitiovaunun kiskot kirsкуvat. Muut liikenteen äänet kantautuvat ylös Katri Valan puistoon vain epämääräisenä kohinana. He seisovat pöydän äärellä kaikki kolme: Jan, Jone ja Heidi.

– Siitä on aikaa kun kukaan on somistanut kammottavan tekonsa henkilökohtaisella viestillä poliisille, Heidi sanoo. Hän seuraa vierestä kun Jan raottaa minigrippussia. Jonen puhelin soi ja tämä väistyy heidän luotaan kauemmas puhumaan.

– Halusin tulla sanomaan, että tuen sinua kaikessa jos tarvitset apua. Tällainen henkilökohtainen huomionosoitus... mitä luulet, mistä siinä voisi olla kyse? Heidi puristaa Jania tuttavallisesti olkapäästä.

Jan säpsähtää kosketusta. Tämä on jo toinen kerta, kun hänelle mainittiin viestin henkilökohtaisuudesta. Tuntuu kuin muut olisivat paljon enemmän huolissaan viestistä kuin hän itse. Varovasti Jan hivuttaa valkoisen, taitellun paperin ulos kuoresta. Siihenkin teksti on kirjoitettu kuulakärkikynällä vakain tikkukirjaimin.

ON AIKA PALJASTAA TOTUUS.

– Herääkö heti jotain ajatuksia? Heidi kysyy. – Osaatko yhtään sanoa mihin tuolla voitaisiin viitata?